

فرہنگ کیا ہسپرنشکی صفاری

جامع ترین دائرہ المعارف کیا ہان

الہین فرہنگ کیا ہی کشور

جلد پنجم

محمد رضا صفاری

فرهنگ گیاه پزشکی صفاری

سرشناسه :	صفاری، محمدرضا- ۱۳۴۵
عنوان قراردادی :	ایران-گیاهی- فرهنگ گیاهپزشکی
عنوان و نام پدید آور :	فرهنگ گیاهپزشکی صفاری/محمدرضا صفاری/جلد پنجم
مشخصات نشر :	تهران - محمد رضا صفاری -۱۳۹۵
مشخصات ظاهری :	وزیری ۸۶۸ ص
شابک :	۹۷۸-۶۰۰۰۰۴-۷۰۳۹-۵
وضعیت فهرست نویسی :	فیفا
موضوع :	فرهنگ گیاهپزشکی صفاری-ایران
موضوع :	Saffari`s Medicine herbs` lexicon-Iran
موضوع :	گیاهان-ایران
موضوع :	Herbs - Iran
شماره کتابشناسی :	۴۶۱۹۹۷۳

نام کتاب :	فرهنگ گیاهپزشکی صفاری
ناشر :	محمد رضا صفاری
مؤلف ومدون :	محمد رضا صفاری
صفحه آرا :	امیرحسین خنک - زهرا هوشنگی
ویراستار :	الهام هوشنگی
چاپ اول ناشر :	زمستان ۱۳۹۵
تیراژ :	۵۰۰
قیمت :	هر جلد ۴۱۰۰۰ تومان
شابک :	۹۷۸-۶۰۰۰۰۴-۷۰۳۹-۵

دفتر مرکزی بخش : دفتر پژوهش های دانش محور محمد رضا صفاری - میدان ونک
 ، گاندی جنوبی، خیابان ۱۴ پلاک ۱۹ طبقه سوم شرقی
 تلفن : ۸۸۸۷۷۹۳۸-۸۸۷۸۲۰۲۴

۲۷.....	بیشگفتار
۴۱.....	هندسه پنهان گیاهان
۴۱.....	نظم شکفت‌انگیز گیاهان و نمایش اشکال متعارف هندسی
۶۲.....	خواص عسل
۶۴.....	خواص موم
۶۴.....	خواص زهر زنبور عسل
۶۹.....	خان(قان):.....
۷۰.....	تأثیر
۷۰.....	گستره مصرف
۷۱.....	خاراگوش:.....
۷۱.....	نامهای دیگر
۷۲.....	استفاده
۷۲.....	خواص خاراگوش
۷۶.....	عرق خاراگوش
۷۶.....	خاربنیه:
۷۸.....	نیازها
۷۸.....	آردیاد
۸۲.....	خارخسک(نخودک):.....
۸۳.....	گیاه شناسی
۸۴.....	ترکیبات شیمیایی
۸۷.....	دیگر خواص این گیاه
۸۸.....	میزان مصرف خارخاسک
۸۸.....	خارشتر:
۹۰.....	خواص و کاربردها
۹۱.....	نام‌های علمی و انگلیسی
۹۱.....	خارشتر ایرانی
۹۱.....	شرح گیاه
۹۲.....	اشارات قرآنی
۹۲.....	ترکیبات شیمیایی
۹۳.....	خواص
۹۳.....	عوارض احتمالی
۹۴.....	تهیه آب تریچین

۹۴.....	خواص مشترک شیرخشت و ترنجبین
۹۵.....	روش کشت گیاه
۹۵.....	زمان و روش استحصال
۹۶.....	خار گیل:
۹۶.....	میوه‌ای به نام خارگیل
۹۷.....	خار مریم (خارشیری):
۹۸.....	گیاه شناسی
۹۹.....	اندام دارویی
۹۹.....	براکت، جغرافیایی
۹۹.....	کشت دارمریم
۹۹.....	خار
۱۰۰.....	مراقبت و نگهداری
۱۰۰.....	برداشت محصول
۱۰۰.....	زیست گاه
۱۰۱.....	ترکیب شیمیایی
۱۰۱.....	آزمایش‌های بالینی انجام شده
۱۰۲.....	استفاده غذایی
۱۰۲.....	عوارض جانبی
۱۰۲.....	داروهای ساخته شده از این گیاه
۱۰۴.....	خواص درمانی
۱۰۵.....	خواص عرق خار مریم
۱۰۶.....	خار مقدس:
۱۰۸.....	خاس:
۱۰۹.....	خواص درمانی و کاربردهای صنعتی
۱۱۰.....	افات و بیماری‌ها
۱۱۰.....	تکثیر
۱۱۰.....	هشدار
۱۱۱.....	خاشاک (خاروخاشاک):
۱۱۲.....	زادآوری
۱۱۳.....	خاف (بیش خاف-جله داغی):
۱۱۵.....	نحوه تهیه دارو
۱۱۵.....	مرفولوژی گیاه
۱۱۶.....	خاکشیر:

۱۱۷.....	ترکیبات شیمیایی
۱۱۷.....	خاکشیر در طب قدیم
۱۱۸.....	نحوه مصرف
۱۱۸.....	خواص خاکشیر
۱۲۲.....	خاکشیر تلخ:
۱۲۲.....	روش کاشت و داشت
۱۲۲.....	زمان برداشت
۱۲۴.....	دامنه انتشار
۱۲۴.....	خالداری (هیپوستیس):
۱۲۴.....	نیازها
۱۲۵.....	عوارض و درمان
۱۳۱.....	خال صورتی:
۱۳۹.....	خالواش (بونه):
۱۳۱.....	خانم نیل (نیل-شمل):
۱۳۴.....	خاوبار (کینوا):
۱۳۵.....	ارزش غذایی کینوا
۱۳۸.....	طرز تهیه و انواع غذاها با کینوا، برنج، کدو، یا خاوبار گیاهی
۱۳۹.....	خباری (بیرک):
۱۴۰.....	خواص درمانی
۱۴۲.....	موارد منع مصرف
۱۴۳.....	خبر آوری (خیرجی - فاصدک):
۱۴۴.....	اندامهای رویشی
۱۴۴.....	اندامهای رابیشی
۱۴۴.....	محل رشد و پراکنش
۱۴۵.....	موارد استفاده
۱۴۵.....	ترکیبات شیمیایی
۱۴۶.....	خواص دارویی
۱۴۷.....	دمنوش گیاهی حاوی خبر آوری (فاصدک)
۱۴۸.....	ختابی (سنبل ختایی):
۱۴۹.....	اندام مورد استفاده
۱۴۹.....	خواص دارویی
۱۵۰.....	مواد مؤثره
۱۵۱.....	ختمی:

۱۵۲.....	خواص دارویی.....
۱۵۲.....	نارهای گل ختمی جینی گلسرخی.....
۱۵۲.....	گونه ها.....
۱۵۷.....	گل ختمی در فرهنگ های مختلف.....
۱۵۷.....	خواص گیاه ختمی.....
۱۵۸.....	مصرات.....
۱۵۹.....	ختمی جینی:.....
۱۶۱.....	قلعه.....
۱۶۲.....	پیوند.....
۱۶۲.....	بذر.....
۱۶۲.....	ختمی خری(بنبرک):.....
۱۶۴.....	تأثیر بنبرک بر سینه گوارش.....
۱۶۴.....	تأثیر بنبرک در سیستم تنفس.....
۱۶۵.....	تأثیر بنبرک بر سینه.....
۱۶۵.....	تأثیر بنبرک بر کلیه.....
۱۶۵.....	سایر اثرات.....
۱۶۵.....	موارد منع مصرف.....
۱۶۶.....	ختمی درختی:.....
۱۶۸.....	خواص دارویی.....
۱۷۱.....	ختمی زایی:.....
۱۷۱.....	روش نگهداری.....
۱۷۲.....	مشکلات پرورشی.....
۱۷۲.....	ختمی سفید:.....
۱۷۴.....	خواص دارویی.....
۱۷۵.....	خدیگ(کاغذ-توز):.....
۱۷۹.....	خدوس(اسطوخدوس-اسطوخدوس):.....
۱۸۱.....	خواص درمانی.....
۱۸۲.....	خراطین:.....
۱۸۲.....	خواص روغن خراطین.....
۱۸۴.....	ترکیبات لازم جهت ساخت روغن خراطین.....
۱۸۴.....	روش ساخت روغن خراطین.....
۱۸۴.....	طریقه مصرف روغن خراطین.....
۱۸۴.....	نگته درمورد روغن خراطین.....

۱۸۵.....	خریزه:
۱۸۶.....	تاریخچه محصول
۱۸۷.....	بررسی وضعیت تولید در جهان
۱۸۷.....	اقلیم
۱۸۸.....	بررسی وضعیت تولید در ایران
۱۸۸.....	آفات و بیماری‌ها
۱۸۹.....	اصل و منشأ خریزه
۱۹۰.....	خواص درمانی خریزه
۱۹۳.....	احتیاط لازم در مصرف خریزه
۱۹۴.....	خاک مناسب برای رشد خریزه
۱۹۴.....	کاشت خرب
۱۹۶.....	انواع خریزه های معروف ایران و هندی
۱۹۷.....	خریق:
۱۹۹.....	خریق سفید:
۲۰۰.....	زیستگاه و گردآوری
۲۰۰.....	ترکیبات و اثر
۲۰۰.....	مصرف
۲۰۱.....	افعال و خواص دیگر خریق سفید
۲۰۱.....	خریق سیاه:
۲۰۲.....	ترکیبات شیمیایی
۲۰۲.....	تفاوت گیاهشناسی در خریق سفید و خریق سیاه
۲۰۳.....	افعال و خواص دیگر خریق سیاه
۲۰۴.....	خربا (یا خری):
۲۰۴.....	نامهای دیگر
۲۰۵.....	ترکیبات شیمیایی
۲۰۵.....	خواص درمانی
۲۰۵.....	محل رویش
۲۰۶.....	خردانه (زبان- انیسون بری- ناختوا):
۲۰۷.....	تاریخچه مختصر در مورد گیاهان دارویی
۲۰۸.....	خانواده خربان
۲۰۹.....	گیاه شناسی
۲۱۰.....	ترکیبات شیمیایی
	بررسی تاثیر کودهای شیمیایی، دامی و تلفیقی بر عملکرد و میزان ترکیبات اسانس دانه
۲۱۰.....	گیاه دارویی زبان

۲۱۱.....	موارد مصرف و خواص درمانی
۲۱۲.....	خواص عرق زیتان
۲۱۳.....	احتیاطات مصرف
۲۱۴.....	روش کاشت
۲۱۵.....	مواد و روش‌ها
۲۱۶.....	تاثیر تاریخ‌های مختلف کاشت بر عملکرد و میزان اسانس گیاه دارویی زیتان
۲۱۶.....	دامنه انتشار
۲۱۶.....	عوامل محیطی
۲۱۷.....	برداشت محصول
۲۱۷.....	گونه‌های دیگر
۲۱۸.....	خردل
۲۲۰.....	خواص طبی و گلهای خردل
۲۲۱.....	آماده سازی ناک
۲۲۱.....	قسمت مورد استفاده
۲۲۲.....	تاریخ و فواصل کاشت
۲۲۲.....	خواص دارویی
۲۲۲.....	موارد منع مصرف و احتیاط
۲۲۲.....	کاشت
۲۲۲.....	داشت
۲۲۲.....	برداشت
۲۲۴.....	انواع خردل
۲۲۵.....	خردل سفید
۲۲۶.....	خردل سیاه
۲۲۶.....	خردل هندی
۲۲۶.....	خردل بیابانی
۲۲۶.....	خردل فارسی
۲۲۷.....	تاریخچه خردل
۲۲۷.....	خواص دارویی
۲۲۷.....	کاربردهای خردل
۲۲۸.....	ساخت سلاج شیمیایی
۲۲۹.....	خردل سفید:
۲۲۹.....	محل رویش
۲۳۰.....	ترکیبات شیمیایی

۲۳۰.....	خواص دارویی
۲۳۱.....	خردل سیاه:
۲۳۲.....	نیاز اکولوژیکی
۲۳۲.....	تاریخ و فواصل کاشت
۲۳۲.....	کاشت
۲۳۲.....	داشت
۲۳۲.....	برداشت
۲۳۴.....	دامنه انتشار
۲۳۴.....	خواص خردل سیاه
۲۳۵.....	خردل وحشی (برز - سیانی):
۲۳۷.....	خرزهره:
۲۳۷.....	گیاه شناسی
۲۳۸.....	براکش جغرافیایی
۲۳۸.....	خواص درمانی
۲۳۹.....	محل رویش
۲۳۹.....	ترکیبات غذایی
۲۳۹.....	نسخه‌های درمانی
۲۳۹.....	ترکیبات شیمیایی
۲۴۰.....	نیازهای اکولوژیکی
۲۴۰.....	کاشت
۲۴۱.....	عملیات داشت و مراقبت های زراعی
۲۴۱.....	برداشت
۲۴۲.....	شرایط انبارداری
۲۴۲.....	بسته بندی
۲۴۲.....	مسمومیت با خرزهره
۲۴۴.....	اثرات در گاو و گوسفند و بز
۲۴۵.....	درمان مسمومیت با خرزهره
۲۴۶.....	خرس گیاه:
۲۴۷.....	معرفی گیاه
۲۴۷.....	رویشگاه
۲۴۷.....	فراورده‌ها
۲۴۸.....	روش مصرف
۲۴۹.....	موارد منع مصرف

۲۵۰.....	خرقه (برهمن):
۲۵۰.....	گونه‌ها
۲۵۱.....	کاشت و تکثیر
۲۵۱.....	نام‌های دیگر
۲۵۲.....	خواص دارویی
۲۵۲.....	بزهش
۲۵۲.....	کاربرد
۲۵۴.....	خواص گیاه خرقه در طب سنتی
۲۵۶.....	طریقه استفاده
۲۵۷.....	خواص خم خرقه
۲۵۸.....	خرگ (سنبل):
۲۵۹.....	استفاده
۲۶۱.....	خرگوشک (گل ماهور)
۲۶۲.....	خواص دم کرده گل ماهور
۲۶۲.....	گل ماهور خشک
۲۶۴.....	موارد مصرف در زیبایی
۲۶۴.....	طریقه جمع آوری
۲۶۴.....	خرما:
۲۶۶.....	ریشه وازه
۲۶۶.....	ترکیبات شیمیایی خرما
۲۶۶.....	تاریخچه
۲۶۶.....	درخت خرما
۲۶۷.....	روش کاشت خرما در گلدان‌های آپارتمان
۲۶۸.....	طبقه بندی گیاهی و ویژگی های گیاه شناسی
۲۶۹.....	ترکیبات خرما
۲۶۹.....	مورد مصرف درخت خرما
۲۶۹.....	پراکنش جغرافیایی خرما در ایران
۲۷۰.....	فرآورده های تولید خرما
۲۷۷.....	محصولات
۲۷۷.....	کشورهای تولیدکننده خرما
۲۷۸.....	خرما در ایران
۲۸۰.....	ارزش غذایی
۲۸۱.....	خواص و مضرات

۲۸۲.....	مضرات خرما
۲۸۴.....	خرمالو:
۲۸۵.....	پرورش درخت خرمالو
۲۸۵.....	خاک مناسب برای درخت خرمالو
۲۸۶.....	خاک باعجه
۲۸۶.....	ازدیاد
۲۸۸.....	آفات و امراض درخت خرمالو
۲۸۸.....	گرده افشانی باغات خرمالو
۲۸۸.....	میوه
۲۹۰.....	جوب
۲۹۰.....	گیاه شناسی
۲۹۱.....	موطن اصلی خرمالو
۲۹۱.....	جنس خرمالو (دیوسروس)
۲۹۲.....	خواص دارویی
۲۹۲.....	یک عدد خرمالوی ۲۵ گرمی به چه دردی می آید؟
۲۹۲.....	خرمالو و بارداری
۲۹۴.....	خرمن اونی (هفت بند مرغان):
۲۹۴.....	کلیات گیاه شناسی
۲۹۴.....	ترکیبات شیمیایی
۲۹۴.....	خواص دارویی
۲۹۶.....	خرمندی (کلهر):
۲۹۷.....	مصرف
۲۹۷.....	روش جنگل داری
۲۹۸.....	خصوصیات گیاه شناسی
۲۹۸.....	شرایط محیط رشد
۲۹۹.....	تکثیر
۲۹۹.....	ترکیب شیمیایی
۲۹۹.....	نامهای دیگر گیاه کلهو در طب سنتی
۲۹۹.....	خواص خرمندی (کلهو)
۳۰۰.....	خرنوب:
۳۰۱.....	خواص درمانی خرنوب
۳۰۲.....	روش مصرف خرنوب
۳۰۴.....	خروع:

۲۰۵.....	شکل شناسی گیاه
۲۰۵.....	محل رویش
۲۰۶.....	قسمت مورد استفاده
۲۰۶.....	زمان برداشت قسمت مورد استفاده
۲۰۶.....	موارد مصرف
۲۰۶.....	موارد منع مصرف
۲۰۷.....	اثرات جانبی
۲۰۷.....	مصرف در بارداری و شیردهی
۲۰۷.....	تداخل دارویی
۲۰۸.....	خریق
۲۰۹.....	نیارها
۲۰۹.....	ازدیاد
۲۰۹.....	خریق سیاه
۲۱۱.....	افات و امراض
۲۱۲.....	خره:
۲۱۲.....	جهت بای با خره گیان
۲۱۴.....	رشد و تولید مثل
۲۱۴.....	خرجه جنسی
۲۱۵.....	خره جاوا(جاوه):
۲۱۷.....	خره کریسمس:
۲۱۹.....	خرنده ها(گیاهان خرنده):
۲۱۹.....	نمونه ای از بالارونده
۲۱۹.....	بیج اناری گل درشت
۲۲۰.....	کلماتیس
۲۲۱.....	پاپیتال با عشقه
۲۲۲.....	بیج امین الدوله
۲۲۲.....	مو حسب
۲۲۲.....	بیج پلی کونوم (هفت بند)
۲۲۴.....	نسترن
۲۲۵.....	بیج کلیسین
۲۲۶.....	سرودار (خولجان):
۲۲۷.....	ترکیبات شیمیایی
۲۲۸.....	تهیه دمنوش

۲۳۸.....	خواص دمنوش خولنجان.....
۲۳۹.....	مصرات مصرف دمنوش خولنجان.....
۲۳۹.....	خشخاش:
۲۳۰.....	نوضیح.....
۲۳۱.....	تاریخچه.....
۲۳۱.....	روغن خشخاش.....
۲۳۱.....	خواص.....
۲۳۲.....	استفاده دارویی - روغن خشخاش (کاربرد در پزشکی).....
۲۳۲.....	عوارض احتمالی.....
۲۳۲.....	طرز تهیه فاووت خشخاش.....
۲۳۴.....	خشک ری (گیاهان و طاق خشک):.....
۲۳۴.....	گیاهان مناطق خشک به ۸ گروه تقسیم شده اند.....
۲۳۵.....	ویژگیهای ریستی گیاهان در مناطق خشک.....
۲۳۵.....	گروهی دیگر از گیاهان است: واهش های اکولوژیکی.....
۲۳۶.....	خطمی (ختمی):.....
۲۳۷.....	خواص گل ختمی با گل هیرو.....
۲۳۹.....	برداشت محصول گل ختمی.....
۲۳۹.....	ترکیبات شیمیایی گل ختمی با همان گل هیرو.....
۲۴۰.....	نگاهی به کاربرد امروزی گل ختمی.....
۲۴۰.....	خواص گل ختمی.....
۲۴۱.....	خواص ریشه ختمی.....
۲۴۱.....	خواص برگ ختمی.....
۲۴۲.....	طرز استفاده.....
۲۴۲.....	خواص دارویی.....
۲۴۲.....	گونه ها.....
۲۴۶.....	خطمی حبسی:
۲۴۸.....	قلمه.....
۲۴۸.....	پیوند.....
۲۴۸.....	بذر.....
۲۴۹.....	خطمی درختی:
۲۵۰.....	نیار مندی های طبیعی.....
۲۵۰.....	نکته.....
۲۵۱.....	خنجری:

۲۵۴.....	خنجری (برگ خنجری-اگاو):
۲۵۵.....	عادت رشدی
۲۵۶.....	کشت
۲۵۶.....	حفظ درجه حرارت مناسب
۲۵۷.....	بیسگیری از عقوبت
۲۵۷.....	تکثیر
۲۵۷.....	خواص
۲۵۹.....	خنجک (به- پسته کوهی):
۲۶۰.....	خواص
۲۶۱.....	بررسی اثرات ضد میکروبی به روش In vitro
۲۶۱.....	سبز
۲۶۲.....	بررسی عواما سوزش پراکنش پسته وحشی
۲۶۲.....	خورشیدی:
۲۶۵.....	خوشا بره:
۲۶۵.....	خصوصیات ظاهری
۲۶۶.....	شرایط محیط رشد
۲۶۶.....	خواص درمانی و کاربردها
۲۶۷.....	نحوه تکثیر گیاه
۲۶۷.....	خون ازدها:
۲۶۸.....	بیولوژی
۲۶۹.....	تهیدها
۲۶۹.....	مدیریت
۲۷۱.....	خون سیاوش (سیاوشان):
۲۷۲.....	مشخصات گیاه
۲۷۲.....	مشخصات رزین خون سیاوشان
۲۷۲.....	ترکیبات شیمیایی
۲۷۲.....	خواص-کاربرد
۲۷۵.....	خون قام:
۲۷۶.....	مصارف و کاربردها
۲۷۶.....	خواص درمانی
۲۷۷.....	خونی واش:
۲۷۷.....	گیاهچه
۲۷۸.....	اندامهای رویشی

۳۷۸.....	اندام‌های زایشی
۳۷۸.....	محل رشد و پراکنش
۳۷۹.....	خيار:
۳۷۹.....	اصل وقدمت گیاه
۳۷۹.....	مشخصات گیاه شناسی بوته خیار
۳۸۰.....	مشخصات بذر خیار گلخانه ای
۳۸۱.....	مراحل مختلف کشت خیار درختی
۳۸۲.....	انتخاب بذر
۳۸۲.....	نحوه کشت
۳۸۲.....	تهیه زمین
۳۸۲.....	کشت و تعویض فواصل
۳۸۴.....	فواصل کاشت
۳۸۵.....	بستن بوته
۳۸۶.....	هرس بوته‌های خیار
۳۸۶.....	کاشت خیار در باغچه
۳۸۷.....	خواص
۳۸۸.....	انواع خیارها
۳۸۹.....	خيار تلخ:
۳۹۱.....	خيار جنبر:
۳۹۲.....	خواص خیار جنبر
۳۹۴.....	خيار خر:
۳۹۵.....	خواص خیار خر
۳۹۶.....	خيارک:
۳۹۷.....	محل رشد و پراکنش
۳۹۷.....	گیاه کامل
۳۹۸.....	خيار گرگو(هندوانه ابوچهل):
۳۹۸.....	گیاه شناسی
۳۹۹.....	خواص دارویی
۳۹۹.....	پراکندگی
۳۹۹.....	کاشت
۴۰۰.....	خيزران(بامبو):
۴۰۱.....	بامبو در ساختمان‌سازی
۴۰۱.....	خصوصیات بامبو

۴۰۱.....	جنگل‌های بامبو در چین
۴۰۳.....	تکثیر
۴۰۳.....	خواص
۴۰۵.....	حینجوک:
۴۰۶.....	دارایی:
۴۰۷.....	گیاه شناسی
۴۰۷.....	مواد مغذی در هر ۱۰۰ گرم (۳,۵ اونس)
۴۰۸.....	خواص
۴۰۹.....	دارچین:
۴۰۹.....	نامگذاری
۴۱۰.....	تاریخچه
۴۱۰.....	انواع
۴۱۰.....	کشت و برداشت
۴۱۱.....	مشخصات گیاه شناسی
۴۱۲.....	انواع دارچین
۴۱۲.....	ترکیبات شیمیایی
۴۱۲.....	خواص دارویی
۴۱۲.....	ترکیب شیمیایی
۴۱۴.....	موارد مصرف
۴۱۴.....	میزان مصرف
۴۱۴.....	ترکیبات ضدآلرژیک دارچین
۴۱۵.....	خواص آرایشی
۴۱۵.....	فواید دارچین برای بیماران دیابتی
۴۱۶.....	اثر دارچین بر کاهش وزن
۴۱۷.....	خواص دارچین برای جری سوزی
۴۱۷.....	توصیه به راننده ها
۴۱۷.....	درمان برفک دهان
۴۱۸.....	جلوگیری از کیک زدگی
۴۱۸.....	مقابله با سرما خوردگی و گریب
۴۱۹.....	از بین بردن نفخ
۴۱۹.....	تسهیل گردش خون
۴۱۹.....	التیام بخشی
۴۱۹.....	درمان درد

۴۲۰.....	محافظت از قلب
۴۲۰.....	فواید
۴۲۲.....	خواص روغن دارچین
۴۲۲.....	مضرات دارچین
۴۲۵.....	دار:
۴۲۷.....	داعداغان:
۴۳۰.....	نگهداری
۴۳۰.....	خواص
۴۳۱.....	داع فاربوزی (هندوانه کوهی-کبر):
۴۳۲.....	ویژگی‌های کبر هندوانه کوهی
۴۳۲.....	خواص داروئی ه. وانه کوهی
۴۳۴.....	دافنه (خوشک):
۴۳۶.....	اسامی محلی
۴۳۶.....	دالاما (گزنه):
۴۳۷.....	کلیات گیاه شناسی
۴۳۷.....	ترکیبات شیمیایی
۴۳۷.....	خواص داروئی
۴۳۹.....	طرز استفاده
۴۳۹.....	مضرات
۴۴۰.....	دال عدس:
۴۴۰.....	خواص درمانی
۴۴۱.....	مضرات
۴۴۱.....	دانه ارزن (ارزنی سبز-گاورس سبز رنگ-جسک):
۴۴۲.....	دانه تسبیح:
۴۴۲.....	گیاه شناسی
۴۴۴.....	دابه روغنی:
۴۴۵.....	دانه‌های روغنی کلزا و خردل
۴۴۶.....	گونه‌ها و نام‌های عمومی
۴۴۶.....	محصول بذری
۴۴۷.....	کشت قبلی
۴۴۷.....	علف‌های هرر مشکل ساز
۴۴۸.....	کاشت و داشت محصول
۴۴۸.....	سر کشتی از محصول بذری

۴۴۸.....	برداشت
۴۴۸.....	برداشت مستقیم با کمباین
۴۴۹.....	بذر بعد از برداشت
۴۴۹.....	تیمار بذر
۴۴۹.....	دانه های روغنی دیگر
۴۵۰.....	دانه سیاه (سیاه دانه):
۴۵۱.....	خواص سیاه دانه در طب اسلامی
۴۵۲.....	خواص روغن سیاه دانه
۴۵۶.....	دانه قناری:
۴۵۶.....	گیاهچه
۴۵۷.....	گیاد دام
۴۵۷.....	محل رشد و پراکندگی
۴۵۸.....	مشخصات گیاه
۴۵۸.....	نیازهای اکولوژیکی
۴۵۸.....	خواص
۴۵۸.....	مواد تشکیل دهنده
۴۵۹.....	داوالبا (سرخس پای خرگوش):
۴۶۰.....	گیاه شناسی
۴۶۱.....	داوودی:
۴۶۴.....	دایکوندرارینس:
۴۶۶.....	دقی (سیستان):
۴۶۷.....	گیاه شناسی
۴۶۷.....	پراکنش سیستان در جهان و ایران
۴۶۷.....	تاریخچه
۴۶۸.....	ترکیبات مهم
۴۶۸.....	زمان جمع آوری
۴۶۸.....	خواص سیستان از دیدگاه طب سنتی
۴۶۹.....	مضر و مصلح
۴۶۹.....	کاربرد سیستان در گیاه درمانی
۴۷۰.....	دتای هندی:
۴۷۱.....	خصوصیات خوب دارو
۴۷۲.....	دستور مصرف دتای هندی
۴۷۲.....	دراسنا (خون سیاوشان):

۴۷۴.....	عوارض و درمان
۴۷۴.....	دراسنا برگ بلالی:
۴۷۵.....	نیازمندی‌های محیطی
۴۷۶.....	تکثیر
۴۷۶.....	آفات و بیماری‌ها
۴۷۷.....	زرد شدن برگ‌های گیاه دراسنا
۴۷۹.....	دراسنا برجمی:
۴۸۰.....	نیازها
۴۸۰.....	عوارض و درمان
۴۸۲.....	دراسنا درمنسید
۴۸۲.....	گیاه شناسی
۴۸۲.....	دراسنا سائدریان
۴۸۴.....	نیازها
۴۸۴.....	ازدیاد
۴۸۴.....	دراسنا کامبکت:
۴۸۵.....	دراسنا مارگینا:
۴۸۶.....	خاک
۴۸۸.....	دراگون فروت (میوه ازدها):
۴۸۹.....	شرایط محیط
۴۸۹.....	روش کاشت بذر
۴۹۰.....	خواص دراگون فروت
۴۹۱.....	درخت عنبرسانل:
۴۹۴.....	مشخصات و ویژگی‌ها
۴۹۶.....	درخت گیر:
۴۹۸.....	ویژگی‌های گیاهشناسی گیر
۴۹۸.....	انتشار جغرافیایی گیر در ایران و جهان
۴۹۹.....	انتشار گیر در ایران
۴۹۹.....	جذب برگ آب در گیر
۴۹۹.....	ارزش غذایی سر شاخه و میوه گیر
۵۰۰.....	استقامت و تحمل شوری
۵۰۰.....	خاک شناسی رویشگاه‌های گیر
۵۰۱.....	زادآوری و جنگل کاری گیر
۵۰۱.....	فواید و کاربرد گیر

۵۰۴.....	درخت نونل (درخت کاج نونل):
۵۰۵.....	درخت نونل نقره آبی:
۵۰۷.....	نگهداری
۵۰۸.....	درخت نونل آبی:
۵۰۹.....	نبارها
۵۱۰.....	مشکلات
۵۱۰.....	بیماری‌های باکتریایی
۵۱۱.....	خاصیت میوه کاج و دانه میوه کاج
۵۱۲.....	درشتوک (ماهوشا):
۵۱۳.....	اندازه های ویشی
۵۱۳.....	اندازه های زایشی
۵۱۳.....	محل رشد و ویشی
۵۱۴.....	درمنه:
۵۱۵.....	نامهای گیاه
۵۱۵.....	بخشی از گونه ها
۵۲۷.....	مشخصات درخت درمنه
۵۲۷.....	خصوصیات
۵۲۷.....	محل رویش
۵۲۷.....	مراج گیاه
۵۲۸.....	خواص دارویی
۵۲۸.....	عوارض
۵۲۸.....	اجزاء مشکله گیاه
۵۲۹.....	خواص درمانی
۵۲۹.....	اثرات فارماکولوژیکی دارو
۵۳۰.....	درمنه دشتی:
۵۳۱.....	خواص آنتی اکسیدانی گیاه درمنه بیابانی
۵۳۱.....	خواص درمانی گیاه درمنه
۵۳۲.....	دزگال (سوروف):
۵۳۲.....	مبارزه شیمیایی
۵۳۵.....	رویش‌های کنترل
۵۳۶.....	بررسی اثر سورف بر عملکرد ارقام برنج
۵۳۷.....	دست بودا (لیمو انگشتی):
۵۳۸.....	دست مریم (نگون سار):

۵۳۹.....	نام‌گذاری.....
۵۳۹.....	شجره‌شناسی.....
۵۴۰.....	دستیو:.....
۵۴۱.....	دعدک:.....
۵۴۲.....	مشخصات و ویژگی‌ها.....
۵۴۳.....	روشهای تکثیر.....
۵۴۳.....	روش مصرف گیاه دارویی.....
۵۴۳.....	دک(کیر-شبه لو...):.....
۵۴۴.....	گیاه‌شناسی.....
۵۴۵.....	مصرف غذایی.....
۵۴۵.....	ویژگی‌های دارویی.....
۵۴۶.....	دکمه‌ای(گل نکمه‌ای):.....
۵۴۸.....	دگرگشی:.....
۵۵۰.....	دلیر(یونوس):.....
۵۵۱.....	روش ازدیاد.....
۵۵۱.....	ریزه‌کاری‌های پرورش یونوس.....
۵۵۲.....	تربیت یونوس برای آویز.....
۵۵۲.....	عوض کردن گلدان.....
۵۵۲.....	عوارض و درمان.....
۵۵۳.....	دلفینوم(زیان در فقا):.....
۵۵۵.....	دلی بات بات با همان بگ دانه:.....
۵۵۶.....	ناریخچه.....
۵۵۶.....	ترکیبات مهم.....
۵۵۷.....	داروشناختی و اثرات مهم.....
۵۵۷.....	خواص دارویی بگ دانه.....
۵۵۸.....	طریقه و میزان مصرف.....
۵۵۸.....	مهم ترین اثرات گزارش شده.....
۵۵۹.....	دم آسمی:.....
۵۶۱.....	ترکیبات شیمیایی.....
۵۶۱.....	خواص دارویی.....
۵۶۴.....	طرز تهیه.....
۵۶۵.....	روش مصرف.....
۵۶۷.....	دم روباهک(دم روباه):.....

۵۶۷.....	گیاهچه.....
۵۶۷.....	گیاه کامل.....
۵۶۸.....	محل رشد و پراکنش.....
۵۶۹.....	دم شیر:.....
۵۷۱.....	شرایط نگهداری از گیاه دم شیر.....
۵۷۱.....	خواص گیاه دم شیر.....
۵۷۲.....	مواد مؤثره.....
۵۷۲.....	اثرات درمانی.....
۵۷۲.....	دم عقربی:.....
۵۷۵.....	دم گاوی.....
۵۷۶.....	دم گربه:.....
۵۷۷.....	روش تکثیر.....
۵۷۷.....	نکات پرورش.....
۵۷۸.....	توضیحات.....
۵۷۹.....	دم موشی:.....
۵۸۰.....	نگهداری از گیاه.....
۵۸۰.....	تکثیر.....
۵۸۱.....	دن(گهنه وحشی):.....
۵۸۲.....	دنبلان(فارج دنبلان):.....
۵۸۵.....	کشت تجاری.....
۵۸۶.....	جشنواره های مختلف فارج دنبلان.....
۵۸۶.....	روغن دنبلان.....
۵۸۸.....	خواص.....
۵۸۸.....	دیبلا دنیا:.....
۵۸۹.....	شرایط محیط رشد گیاه دیبلادینا.....
۵۹۰.....	عوارض و درمان.....
۵۹۱.....	ازدیاد.....
۵۹۲.....	دیجیتالیس(انگشانه):.....
۵۹۳.....	خاصیت سمی بودن.....
۵۹۴.....	کشت.....
۵۹۴.....	خواص و کاربرد.....
۵۹۵.....	دیفن باخیا:.....
۵۹۶.....	نیازهای دیفن باخیا.....

۵۹۷.....	تکنیر
۵۹۹.....	احباط
۵۹۹.....	عوارض و درمان ديف باخيا
۶۰۰.....	ارتباط با سايرين
۶۰۰.....	گونه ها
۶۰۱.....	ديياروبه (حزا-جعفری):
۶۰۲.....	خاصيت
۶۰۲.....	روغن های فرار
۶۰۲.....	فلاوونويدها
۶۰۳.....	ديشت (اسپند):
۶۰۴.....	استفاده تاریخی
۶۰۵.....	خواص دارویی
۶۰۶.....	ترکيبات شيميايی
۶۰۷.....	نمونه ای از بالارونده بيج اری گل درشت
۶۰۸.....	کلماتيس
۶۰۹.....	باينال با عشقه
۶۱۰.....	بيج امين الدوله
۶۱۱.....	مو حسب
۶۱۱.....	بيج بلی گونوم (هفت بند)
۶۱۲.....	نسترن
۶۱۳.....	بيج گليسين
۶۱۴.....	ديوخار:
۶۱۵.....	زيست گاه
۶۱۵.....	خواص ديوخار
۶۱۶.....	ديوونه (ونوس مگس خوار):
۶۱۷.....	گل
۶۱۷.....	تکنير و ازدیاد
۶۱۷.....	واژه شناسی
۶۱۸.....	ساختار
۶۱۸.....	حفاظت
۶۱۹.....	درت:
۶۱۹.....	پيشينه
۶۲۰.....	ساختار و فيزيولوژی

۶۳۱.....	بذر ها.....
۶۳۲.....	زینیک.....
۶۳۳.....	انواع ذرت.....
۶۳۶.....	شرایط لازم برای رشد گیاه.....
۶۳۷.....	زمان کاشت ذرت.....
۶۳۷.....	کود.....
۶۳۸.....	آفات و بیماری های ذرت.....
۶۳۸.....	برداشت محصول.....
۶۳۸.....	موارد استفاده از ذرت.....
۶۳۹.....	ارزش غذایی.....
۶۴۰.....	خوشه های گیاهان بالغ ذرت.....
۶۴۲.....	تولید ذرت در خراسان.....
۶۴۴.....	آرد ذرت.....
۶۴۵.....	خواص.....
۶۴۶.....	خواص درمانی کاذل ذرت.....
۶۴۷.....	طبخ ذرت.....
۶۴۷.....	خواص ذرت بخته.....
۶۴۸.....	خواص ذرت بو داده.....
۶۴۹.....	مضرات ذرت.....
۶۴۹.....	ذرت در بارداری.....
۶۴۰.....	دغال لخته (زغال اخته - لخته):.....
۶۴۱.....	چشنواره زغال اخته.....
۶۴۱.....	خواص دارویی زغال اخته.....
۶۴۱.....	جوب زغال اخته.....
۶۴۲.....	ترکیبات و ارزش غذایی.....
۶۴۳.....	فواید درمانی.....
۶۴۵.....	علت ناشناخته بودن زغال اخته در ایران.....
۶۴۵.....	رازدک:.....
۶۴۷.....	نیاز اکولوژیکی.....
۶۴۹.....	کاشت.....
۶۵۰.....	داشت.....
۶۵۱.....	برداشت.....
۶۵۱.....	دامنه انتشار در ایران.....

۶۵۱.....	تاریخچه
۶۵۲.....	منبع جغرافیایی
۶۵۲.....	ترکیبات مهم
۶۵۲.....	اثرات مهم
۶۵۲.....	فراورده‌های رازک
۶۵۲.....	نگهداری
۶۵۲.....	عوارض جانبی
۶۵۲.....	مهم‌ترین اثرات گزارش شده رازک
۶۵۲.....	نکات قابل توجه
۶۵۴.....	رازپانه (بادبان):
۶۵۶.....	گیاه شناسی
۶۵۶.....	پراکنش
۶۵۶.....	نیازهای اکولوژیکی
۶۵۷.....	فیتولوژی
۶۵۷.....	تناوب کاشت
۶۵۸.....	مواد و عناصر غذایی مورد نیاز
۶۵۸.....	آماده سازی خاک
۶۵۹.....	تاریخ و فواصل کاشت
۶۵۹.....	مراقبت و نگهداری
۶۶۰.....	تاثیر کودهای شیمیایی بر عملکرد کمی و کیفی رازپانه
۶۶۰.....	تنظیم کننده‌های شیمیایی
۶۶۰.....	برداشت محصول
۶۶۱.....	قسمت مورد استفاده
۶۶۲.....	استخراج اسانس رازپانه
۶۶۴.....	خواص و کاربرد دارویی رازپانه
۶۶۷.....	فراورده‌ها
۶۶۷.....	موارد مصرف برخی داروها
۶۶۸.....	هشدارها و موارد احتیاط
۶۶۹.....	عوارض حساسیتی
۶۶۹.....	فعالیت استروژنیک و اثرات وابسته به آن
۶۶۹.....	جهش زایی، سمیت سلولی و سرطان زایی
۶۷۰.....	قاعدگی دردناک اولیه
۶۷۰.....	تداخلات دارویی

۶۷۰.....	عرق رازیانه
۶۷۱.....	انثران رازیانه بربوست
۶۷۲.....	کیست تخمدان (تاثیر رازیانه در بهبود آن)
۶۷۳.....	آیا درمان کیست تخمدان در طب گیاهی امکان پذیر می باشد؟
۶۷۴.....	عرق رازیانه ، داروی گم شده ی بانوان
۶۷۵.....	راش (مرس):
۶۷۸.....	بایگاه و حوزه انتشار
۶۷۸.....	خواص عمومی جوب
۶۷۹.....	مصارف
۶۷۹.....	راش اروپایی
۶۸۱.....	جنگل های راش اروپای مرکزی
۶۸۳.....	جنگل های راش بر روی سنگ آهکی
۶۸۴.....	جنگل های راش بر روی خاک های اسیدی
۶۸۴.....	جنگل های نیمه الپین راش
۶۸۶.....	جنگل های بخش راش و باراش توام با ABIES
۶۸۶.....	جامعه راش کوهستانی همراه با
۶۸۷.....	خواص درخت راش
۶۸۸.....	خواص دارویی بلوط
۶۹۰.....	مصارف خارجی پوست درخت بلوط
۶۹۰.....	موارد منع مصرف
۶۹۰.....	خواص جوب بلوط
۶۹۱.....	راعی:
۶۹۲.....	ریخت شناسی
۶۹۲.....	نام گذاری گیاه
۶۹۲.....	اثر دارویی
۶۹۴.....	درمان افسردگی
۶۹۴.....	اشکال دارویی
۶۹۵.....	راولفیا سربینتا:
۶۹۷.....	راوند (ربوند چینی):
۶۹۸.....	افسام راوند
۷۰۰.....	ترکیبات غذایی
۷۰۰.....	خواص دارویی
۷۰۱.....	راونیا ریولاریس:

۷۰۲.....	ربارب (روبارب):
۷۰۳.....	موارد استعمال در طب سنتی
۷۰۳.....	رجل الاسد (بای شیر-شمیلا):
۷۰۵.....	اثرات درمانی و خواص بای شیر
۷۰۶.....	دیولا روزیا:
۷۰۷.....	رز:
۷۰۸.....	نام
۷۰۹.....	تیره‌شناسی
۷۱۰.....	ویزگی‌ها
۷۱۱.....	انواع گل سرخ
۷۱۵.....	رزهای باغی
۷۱۶.....	رزهای انگلیس
۷۱۶.....	انواع رز بر اساس ویژگی‌های بویایی
۷۱۸.....	مصارف
۷۱۸.....	اسانس
۷۱۹.....	کلاب
۷۱۹.....	خوراک
۷۲۰.....	عطر
۷۲۱.....	اثرات دارویی
۷۲۱.....	گل رز شاخه بریده
۷۲۲.....	تکثیر
۷۲۲.....	بیماری‌ها
۷۲۴.....	آفت‌ها
۷۲۴.....	ناریججه
۷۲۵.....	فرهنگ
۷۲۷.....	نماد
۷۲۸.....	رز در ایران
۷۲۹.....	هنر
۷۳۰.....	خواص درمانی
۷۳۱.....	خواص گل رز برای پوست
۷۳۲.....	رز آبی:
۷۳۴.....	تغییر رنگ گل رز
۷۳۵.....	نحوه انجام تغییر رنگ گل

۷۳۶.....	ویژگی گل رنگی تولید شده ایران
۷۳۷.....	رزبری (سرخ تمشک):
۷۳۹.....	نیارمندی های محیطی
۷۳۹.....	تکنیر
۷۴۰.....	میوه رزبری
۷۴۰.....	رزچینی (جای ترش):
۷۴۱.....	خواص جای ترش
۷۴۱.....	طریقه مصرف جای ترش
۷۴۲.....	رز ساناز (میناتور):
۷۴۲.....	تکنیر
۷۴۲.....	نیارمندی های محیطی
۷۴۲.....	مراقبت ها
۷۴۴.....	رزماري (رومار - اکلیا کوهی):
۷۴۴.....	استفاده در آشپزی
۷۴۵.....	کاربرد دارویی
۷۴۵.....	اندام دارویی
۷۴۵.....	دامنه انتشار
۷۴۵.....	مواد متشکله
۷۴۶.....	مکانیسم اثر
۷۴۷.....	با خواص درمانی رزماري با اکلیل کوهی. بیشتر آشنا شویم
۷۴۸.....	مصارف موضعی
۷۴۹.....	داروهای گیاهی
۷۴۹.....	مهم ترین اثرات گزارش شده اکلیل کوهی
۷۴۹.....	نکات قابل توجه
۷۵۱.....	فواید
۷۵۲.....	رز هیب:
۷۵۲.....	خواص رز هیب
۷۵۲.....	جای سبز با گل سرخ
۷۵۴.....	گروه خون و رز هیب
۷۵۵.....	رستخیز:
۷۵۶.....	رشته ای کرونیو:
۷۵۹.....	رشته مروارید (سنسیو):
۷۶۰.....	شرایط نگهداری از گیاه Senecio rowleyanus

۷۶۱.....	تکنیر
۷۶۲.....	رشک (علف خونی-مسبک-فیطره):
۷۶۳.....	خواص گیاه رشک
۷۶۴.....	رطبه (اسیسب-یونجه):
۷۶۵.....	خواص یونجه
۷۶۶.....	یونجه کوهی، یونجه بیابانی
۷۶۶.....	افعال و خواص دیگر آن
۷۶۷.....	رعنا زیبا (گل شاد):
۷۶۸.....	تکنیر و پرورش گیاه
۷۶۹.....	حشرات و بیماری‌ها
۷۷۰.....	رقاص:
۷۷۱.....	رکس (نگوینا برگی):
۷۷۴.....	رماج (بارهنگ):
۷۷۵.....	خصوصیات گیاهشناسی بارهنگ
۷۷۶.....	محل رویش و پراکندگی طبیعی بارهنگ
۷۷۶.....	نیازهای اکولوژیکی بارهنگ
۷۷۷.....	روش کاشت
۷۷۷.....	جمع آوری محصول
۷۷۷.....	قسمت‌های مورد استفاده
۷۷۷.....	ترکیبات شیمیایی و اسانسهای بارهنگ
۷۷۸.....	خواص درمانی بارهنگ
۷۷۹.....	نحوه و میزان مصرف
۷۸۱.....	تأثیر گیاه بارهنگ در درمان بیماری‌ها
۷۸۱.....	رمس:
۷۸۳.....	رملیک:
۷۸۵.....	گوبه‌های گرمسیری ایران
۷۸۶.....	رویشگاه گونه رملیک
۷۸۶.....	مشخصات درخت کنار
۷۸۷.....	مناطق انتشار
۷۸۷.....	مناطق انتشار در ایران
۷۸۷.....	نیازهای آب و هوایی
۷۸۸.....	رنگ (رنگری):
۷۸۸.....	بیشینه

۷۸۹.....	کارگاه رنگرزی سنتی.....
۷۸۹.....	مواد رنگزای مورد استفاده در رنگرزی سنتی.....
۷۹۰.....	رنگ موها با گیاهان.....
۷۹۶.....	آیا زنان باردار می‌توانند از رنگ‌های طبیعی استفاده کنند؟.....
۷۹۷.....	چند نکته‌ی مهم.....
۷۹۹.....	روبین قرمز(کابومیا قرمز):.....
۷۹۹.....	مشخصات کلی گیاه روبین قرمز.....
۸۰۰.....	روناس:.....
۸۰۱.....	ترکیبات شیمیایی.....
۸۰۱.....	خواص دارویی.....
۸۰۲.....	مقدار مصرف و روش تهیه.....
۸۰۲.....	طرز استفاده.....
۸۰۲.....	مضرات.....
۸۰۲.....	اندام دارویی.....
۸۰۲.....	عوارض جانبی.....
۸۰۴.....	روپیوس:.....
۸۰۵.....	برخی از دلایل مفید بودن چای روپیوس برای پوست و سلامت کلی بدن.....
۸۰۷.....	رهونو:.....
۸۰۷.....	نیازها.....
۸۰۸.....	عوارض و درمان.....
۸۰۹.....	ازدیاد.....
۸۱۰.....	ریحان:.....
۸۱۵.....	نخم ریحان (نخم شرمی).....
۸۱۶.....	نیازهای اکولوژیکی.....
۸۱۶.....	طرزکاشت.....
۸۱۷.....	داشت.....
۸۱۸.....	برداشت.....
۸۱۸.....	برورش ریحان در محیط‌های کوچک.....
۸۱۹.....	خواص درمانی گیاه ریحان.....
۸۲۰.....	فوائد.....
۸۲۱.....	نظر بزرگان در مورد ریحان.....
۸۲۳.....	ریحان بنفش:.....
۸۲۳.....	در ایران نیز افسانه‌ای در مورد ریحان وجود دارد.....

۸۲۲.....	ریحان و کاهش قند خون بالا
۸۲۴.....	استفاده از ریحان برای بسته بندی مواد غذایی
۸۲۵.....	ریحان گیاه مقدس
۸۲۵.....	نقش ریحان در تندرستی
۸۲۹.....	خواص عرق ریحان
۸۳۰.....	ریزوم:
۸۳۰.....	ریزوم (Rhizome) چیست؟
۸۳۱.....	انواع ریزوم
۸۳۲.....	ریش بزی (ارمک-علیحویک-افدرا):
۸۳۲.....	گونه ها
۸۳۲.....	خواص گیاه ریش بزی
۸۳۲.....	اثرات درمانی افدرا
۸۳۴.....	ریکسیا:
۸۳۶.....	ریواس:
۸۳۷.....	محل رشد
۸۳۸.....	ارزش غذایی
۸۳۸.....	مضرات
۸۳۹.....	مشخصات ظاهری
۸۳۹.....	آب و هوای مناسب
۸۳۹.....	خوراک دام
۸۴۰.....	تکثیر ریواس
۸۴۰.....	کشت و داشت
۸۴۰.....	برداشت
۸۴۰.....	آفات و بیماری ها
۸۴۱.....	ریواس در علم
۸۴۱.....	فواید
۸۴۲.....	خواص
۸۴۴.....	همه کاربردهای ریواس
۸۴۵.....	بنج دستور درمانی با ریواس
۸۴۵.....	خواص درمانی
۸۴۶.....	برای چه کسانی مضر است؟!
۸۴۹.....	مشخصات
۸۴۹.....	مشخصات انواع ریوند در بازار

۸۵۰.....	خواص- کاربرد.....
۸۵۲.....	ریواس معمولی.....
۸۵۴.....	منابع:

www.ketab.ir

۸- (وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ جَنَّاتٍ مَعْرُوشَاتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَاتٍ وَالنَّخْلَ وَالزَّرْعَ مُخْتَلِفًا أَكْلُهُ وَالزَّيْتُونَ وَالرَّيْحَانَ مُتَشَابِهًا وَغَيْرَ مُتَشَابِهٍ كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآتُوا حَقَّهُ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ)

۹- (وَالْأَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَأَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِيَ وَأَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ مَوْزُونٍ وَجَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ وَمَنْ لَسْتُمْ لَهُ بِرَازِقِينَ)

۱۰- (إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَى... ذَالِكُمُ اللَّهُ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ)

ترجمه:

۱- «آیا آن به زمین نگاه نکردند که چه قدر از انواع گیاهان پر ارزش در آن رویانیدیم؟ در این، نشانه روشنی است (بر وجود خدا، ولی بیشترشان هرگز مؤمن نبوده‌اند).

۲- «آیا بخت‌هایی که معبود شما هستند بهترند یا کسی که آسمان‌ها و زمین را آفریده؟! و برای شما از آسمان، آبی فرستاد که با آن، باغ‌هایی زیبا و سرورانگیز رویانیدیم، شما هرگز قدرت نداشتید درختان آن را برویاند! آیا معبودی با خداست؟! (چنین نیست)، بلکه آنها گروهی هستند که از روی نادانی، مخلوقات را در ردیف پروردگارشان قرار می‌دهند.

۳- «او آسمان‌ها را بدون ستونی بر آن را بینید آفرید، و در زمین کوه‌های استواری قرار داد، مبادا شما را بلرزاند (و آتش را آتش شما بگیرد) و از هر گونه جنبنده‌ای روی آن منتشر ساخت، و از آسمان آبی نازل کردیم و بوسیله آن در روی زمین انواع گوناگونی از گیاهان پر ارزش رویانیدیم. (بگو) این آفرینش خداست، اما به من نشان دهید (معبودانی) غیر او چه چیز را آفریده‌اند! وای ستمکاران در گمراهی آشکارند.

۴- «و زمین مرده برای آنها نشانه‌ای (از عظمت خدا) است که ما آن را زنده کردیم و دانه (های غذایی) از آن خارج ساختیم که از آن می‌خورند و در آن باغ‌هایی از نخل‌ها و انگورها قرار دادیم و چشمه‌هایی از آن جاری ساختیم، تا از میوه آن بخورند در حالی که با دست خود آن را به عمل نیاورده‌اند. آیا شکر (خدا را) به جا نمی‌آورند؟! منزّه است کسی که تمام زوج‌ها را آفرید، از آنچه زمین می‌رویاند، و از خدشان، و از آنچه نمی‌دانند.

۵- «اوست آن کس که از آسمان، آبی نازل کرد و بوسیله آن، انواع نباتات را رویانیدیم؛ و از آن، ساقه‌ها و شاخه‌های سبز، خارج ساختیم؛ و از آنها دانه‌های متراکم، و از شکوفه نخل، خوشه‌هایی با رشته‌های باریک خارج ساختیم؛ و باغ‌هایی از انواع انگور و زیتون و انار، (گاه) شبیه به یکدیگر، و (گاه) بی‌شباهت! هنگامی که میوه می‌دهد، به میوه آن و طرز رسیدنش بنگرید که در آن، نشانه‌هایی (از عظمت خدا) برای گروه مؤمنان است.

۶- «و در روی زمین، قطعات متفاوتی در کنار هم وجود دارد؛ و باغ‌هایی از انگور و زراعت و نخل‌ها، (و درختان میوه گوناگون) که گام بر یک پایه می‌رویند و گاه بر دو پایه؛ (و عجب آن که) همه آنها از یک آب سیراب می‌شوند! و با این حال، بعضی از آنها را از جهت میوه بر دیگری برتری می‌دهیم؛ در اینها نشانه‌هایی است برای گروهی که می‌اندیشند.

۷- «او کسی است که از آسمان، آبی فرستاد، که هم از آن می‌نوشید و هم گیاهانی که حیوانات خود را در آن به چرا می‌برید، از آن حاصل می‌شود خداوند با آن (آب)، برای شما زراعت و زیتون و نخل و انگور، و از همه میوه‌ها می‌رویانند، به یقین در این، نشانه‌ای (روشن از عظمت خدا) برای اندیشمندان است.

۸- «اوست کسی که باغ‌های معروش (باغ‌هایی که درختانش روی داربست‌ها قرار دارد)، و باغ‌های غیرمعروش (باغ‌هایی که نیاز به داربست ندارد) را آفرید، و (همچنین) نخل و انواع زراعت را، که از نظر میوه و طعم باهم متفاوتند؛ و (نیز) درخت زیتون و انار را، که از جهتی با هر شبیه و از جهتی تفاوت دارند، (برگ و ساختمان ظاهریشان شبیه یکدیگر است، ولی طعم و بوه آنها متفاوت می‌باشد)، از میوه آن، به هنگامی که به ثمر می‌نشیند، بخورد؛ و حق آن را به هنگام برداشت (محصول)، بپردازد و اسراف نکنید، که خداوند مسرفان دوست ندارد.

۹- «و زمین را گسترديم و در آن کوه‌های استواری قرار دادیم، و از هر گیاه موزون، در آن رویانديم و برای شما انواع وسایل رستنی در آن قرار دادیم، همچنین برای کسانی که شما نمی‌توانید به آنها روزی دهید.

۱۰- «خداوند، شکافنده دانه و هسته است... این است خدای شما! پس چگونه (از حق) منحرف می‌شوید؟!

خداوند در (سوره عبس: آیه ۲۶) می‌فرماید: «سپس زمین را شکافتیم.» به راستی، زمین با چه چیزی شکافته شده است؟ با جوانه‌ای ظریف و لطیف که در زمین سخت را شکافته و با وجود نیروی جاذبه زمین، به طرف بالا و به عشق نور و هوا سر از خاک بیرون آورده است! چه کسی مدیریت حکیمانه این کار را بر عهده داشت؟ یقیناً، عقل سلیم، قدرت خداوند را در این آثار می‌بیند و همین است که می‌فرماید: «حیواناتی در زمین رویانديم و انگور، ترکاری‌ها، زیتون، خرما، باغ و جنگل پر درخت، انواع میوه‌های دیگر و علف‌ها و مرتع‌ها پدید آوردیم.

چگونگی بارش باران و همچنین رویش گیاهان از زمین، اینها همه هشدار قرآن به انسان‌هاست تا با دقتی منصفانه در آن، معرفت توحیدی خود را کامل کنند و بدانند:

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری
همه از بهر تو سرگشته و فرمان بردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری

اکنون بهتر است که این حقیقت روشن را از زبان امام صادق علیه السلام در کتاب توحید مفصل می بینیم که فرمود: در گیاهان فکر کنید و فایده‌های زیر را دریابید که خداوند در پرتو درختان، برای ما ارزانی داشته است :

۱ - خداوند میوه را برای خوراک بشر و قسمتی از گیاهان را برای خوراک حیوانات آفریده است و هیزمی را که از درختان به دست می‌آید، برای سوزاندن و نجاری در اختیار آدمیان گذارده است.

۲ - خداوند چنان برکتی در کشاورزی قرار داده است که از یک دانه، صد دانه و بیشتر به عمل می‌آید.

۳ - لذت و نشاط فراوان از دیدن مناظر زیبای گیاهان و شکوفه‌ها را برای انسان قرار داد.

۴ - شگفتی بخرد که امام صادق (ع) برای درختان و گیاهان ذکر می‌کنند این است که: خداوند میوه و محصولات را به کمک وسایلی، از خطر محفوظ داشته است، حیواناتی مثل عید و ناقه و ماش را در ظرف‌هایی مثل کیسه و خوشه گندم و جو و برنج را در میان پوست تحکمی حفاظت کرده است و بر سر هر دانه نیز چیزی مانند نیره قرار داد تا پرندگان به آسانی آن را نربایند.

۵ - شگفتی گیاهان و درختان این است که : خداوند برای تأمین خوراک گیاه، برای آن ریشه‌ای قرار داده است تا به وسیله آن، مواد غذایی را از خاک برگرد و به شاخ و برگ و میوه برساند. از سوی دیگر، ریشه، وسیله‌ای بر جا ماندن درخت و گیاه است تا در برابر بادهای سخت مقاومت کند.

۶ - فایده‌های طبی گیاهان فراوان است و هر گیاهی برای بیماری خاصی، کاربرد دارویی دارد.

۷ - شگفتی گیاهان این است که : در هسته میوه یا در حکمتی هست، خداوند هسته را آفرید تا آن را بکارند و درخت دیگری بروید یا بعضی آن را بخورند و بعضی دیگر هم از آنها روغن بگیرند.

با مطالعه شگفتی‌های موجود در حیات گیاهان، می‌فهمیم که پدیدآورنده گیاهان از این فواید آگاه بوده و این صانع حکیم، همه احتیاج‌های انسان را در نظر گرفته است. آیا این همه سودمندی را جز از منبعی عاقل، با شعور و حکیم می‌توان انتظار داشت؟ به اطراف خود بنگرید، شاید در نگاه اول، همه چیز معمولی به نظر برسد، گویی همه چیز خیلی ساده به وجود آمده است. به عنوان مثال، به درختان، گل‌ها و گیاهان نگاه کنید، انگار خیلی عادی رشد کرده و شکل گرفته‌اند. اما اصلاً اینگونه نیست. نگاهی به نظم و اشکال هندسی شگفت‌انگیز آنها، خبر از چیز دیگری می‌دهد. به هر بخش آنها که نگاه کنید، انضباط و تقارنی شگفت‌انگیز به چشم می‌خورد. هر شاخه، برگ،

گل، عنجه، جوانه و حتی گلبرگ با نظمی حیرت‌انگیز و توجه به کوچک‌ترین اشکال هندسی و متقارن شکل گرفته‌اند. اشکالی که از قوانین ثابت و مشخصی پیروی می‌کنند.

هندسه پنهان گیاهان

به هر گوشه که نظر کنید، اشکال هندسی خودنمایی می‌کنند. دنباله فیبوناچی و نسبت طلایی (عدد فی که به نام نسبت خدا هم شناخته می‌شود)، همه جا را تحت سیطره‌ی خود قرار داده‌اند. هر چند این دنباله‌ی عددی، صدها سال قبل از میلاد مسیح توسط ریاضیدانان هندی توضیح داده شده بود، ولی سرانجام به نام ریاضیدان ایتالیایی، لئوناردو فیبوناچی نام‌گذاری شد.

در این دنباله غیر از دو عدد اول، اعداد بعدی از جمع دو عدد قبلی خود بدست می‌آیند. اولین اعداد این سری عبارتند از:

۱، ۱، ۲، ۳، ۵، ۸، ۱۳، ۲۱، ۳۴، ۵۵، ۸۹، ۱۴۴، ۲۳۳، ۳۷۷، ۶۱۰، ۹۸۷، ۱۵۹۷،
۲۵۸۴، ۴۱۸۱، ۶۷۶۵، ۱۰۹۴۶، ۱۷۷۱۱

نظم شگفت‌انگیز گیاهان و نمایش اشکال متقارن هندسی

با این اوصاف چه کسی می‌تواند بگوید که ریاضیات سرگرم‌کننده نیست؟ اگر به نظم شگفت‌انگیز گیاهانی که در ادامه مشاهده خواهیم کرد، توجه کنید، به نظر می‌رسد این میزان از دقت بیش از آن کامل و بی‌نظیر است که حقیقتاً وجود داشته باشد. اما این حقیقت وجودی بسیاری از گیاهان است، جایی که ریاضی، هندسه، تکامل و انتخاب طبیعی گوه‌ری ارزشمند را به جهان تقدیم نمود. نظم آنها به گونه‌ای است که در نگاه اول شاید با خود بگوییم این اثر محصول دست بشر است. اما حقیقت چیز دیگری است. حقیقتی شگفت‌انگیز که شاید هنوز هم در خیره انسان امروز نمی‌گنجد. نظم شگفت‌انگیز که گاه فراتر از درک ماست. شاید سال‌ها و سال‌ها زمان برای مطالعه‌ی شگفتی‌های پیرامون ما کافی نباشد. اما اکنون تنها به نگاه کردن به این نابلهای شگفت‌انگیز طبیعی بسنده می‌کنیم. گیاهان و گل‌های رنگارنگی که در عین شادابی و طراوت، شما را مسحور اسرار نهفته‌ی پیدایش خود می‌کنند.